

“Jeg kalder hende bare Monna, men jeg føler, at hun er ligesom en slags moster

Hvad betyder det for et barn med få voksne i sit liv at få en voksenven? Det er en gruppe forskere i gang med at finde ud af. De studerer børn som 10-årige Yasmin, der siger, hun er blevet mere glad, efter at hun har fået 36-årige Monna som ven.

ELISABETH ASTRUP

Yasmin Bruun er 10 år, og hun har en voksenven. Sådan en, som altid har god tid, og som spørger, hvad Yasmin har mest lyst til at lave. Nogle gange har Yasmin for eksempel lyst til at komme i svømmehal. Eller til at bage kager. Og så laver de det.

Før hun fik sin voksenven, havde Yasmin Bruun kun én enkelt voksen, hun var tæt på. Det var hendes mor, Nette Bruun. Yasmins morfar og mormor er begge døde, og hendes farfar og farmor har hun ikke kontakt til, fordi de bor i udlandet. Det gør hendes far også.

»Han ringer til mig nogle gange, men ikke så tit, og fordi han ikke bor i Danmark, ser jeg ham ikke. Mille er min nye far«, siger Yasmin.

En genbrugshund

Mille er familiens hund. Den er en »genbrugshund«, forklarer Nette Bruun. Mille bryder sig ikke om håndværkere eller mænd, der fløjter, eller Hjem Is-bilen, der bimler hver fredag eftermiddag. De fik

hende fra et internat i Jylland, fordi Yasmin og hendes storesøster Sarah havde brug for lidt selskab derhjemme, og fordi Mille havde brug for en ny familie.

Men det var ikke helt nok med en hund. Og en dag for et par år siden, da Yasmin, Sarah og Nette sad i deres bil, var der nogen i radioen, der talte om, at børn kunne få en voksenven.

»Så sagde jeg, at sådan en kender jeg nogen, der har. Og sådan en ville jeg også gerne have, fordi så ville jeg have én at lave sjove ting med«, husker Yasmin.

Da de kom hjem, googledde Nette Bruun 'voksenvenner' og fandt ud af, at der findes en organisation, Børns Voksenvenner, der matcher børn med ressourcestærke voksne med tid og rum til at være ven med et barn, som mangler voksenkontakt. Nette Bruun sendte en ansøgning for begge sine piger.

»Og så ventede jeg meget længe, inden jeg fik Monna. Næsten et helt år«, siger Yasmin.

Yasmin Bruuns voksenven hedder Monna Hansen, hun er 36 år og bor i nærheden af Yasmin. Et par gange om måneden henter hun Yasmin i fritidsklubben – og så går de af sted, bare de to, og er sammen i to-tre timer. I tirsdags bagte de brownies hjemme i Monnas køkken, fordi Yasmin elsker chokolade. Yasmin fik nogle af kagerne med hjem, og hun har stadig en enkelt tilbage, som hun egentlig havde givet til sin mor, men som hun måske selv ender med at spise alligevel.

Før Yasmin fik Monna som sin voksenven, syntes hun, at hendes mor havde meget travlt.

»Vi var hele tiden meget tidspressede«, siger hun.

Det synes Nette Bruun også: »Som enlig mor har jeg ikke to timer på hverdage til at hygge om pigerne. Rent ud sagt. Jeg har travlt med indkøb, med at følge pigerne til fodbold, gå til forældre-møder, hjælpe med lektier, lave mad og ting og sager. Så når pigerne – de har beg-

ge fået en voksenven – hygger sig med deres sømpel, tænker jeg, at den ville Yasmin helt sikkert have valgt«, siger hun.

Måske resten af livet

I begyndelsen, medgiver Nette Bruun, syntes hun, at det »klingede lidt underligt« det med voksenvenner. For hvad var det egentlig for nogle mennesker, der ville være venner med børn?

»Nu synes jeg, det er helt fantastisk, at der er nogen, der har tænkt så langt, at de har fundet på at lave sådan noget her. Og hele processen med at matche børn og voksne var meget omhyggelig.«

Hos Børns Voksenvenner matches børn og voksne blandt andet gennem en række interviews, hvor forældre, børn og kommende voksenvenner skal fortælle om sig selv og deres interesser.

Som voksenven forpligter man sig til at deltage i en række erfaringsmøder med andre voksenvenner og ansatte i Børns Voksenvenner gennem det første år af et venskab.

Da Monna Hansen henvendte sig til Børns Voksenvenner, havde hun gennem et stykke tid været på udkig efter et godt sted at melde sig som frivillig. Hendes tre papbørn er alle blevet voksne, og hun synes, hun har overskud til at være noget for nogen. Som gammel spejderleder giver det mening for hende at arbejde frivilligt med børn.

»Da jeg blev interviewet af matchere fra Børns Voksenvenner, borede de en del i, hvor længe jeg forestillede mig, at venskab skulle vare. Og der har jeg det jo sådan, at sådan en relation skal være længepotentielt hele livet. Og jeg synes, det er hyggeligt at tænke på, hvis jeg får lov til at følge Yasmin, når hun bliver en ung kvinde og starter på uddannelse og den slags«, siger Monna Hansen.

Som månederne er gået, sniger Yasmin sig ofte ind i hendes tanker, også når de ikke er sammen.

»Når jeg ser en chokoladecake for eksempel, tænker jeg, at den ville Yasmin helt sikkert have valgt«, siger hun.

Børn på venteliste

Hos Børns Voksenvenner forklarer direktør Mikkel Hyldebrandt Jensen, at der i øjeblikket er omkring 370 børn fordelt over hele landet, der er på venteliste til at få en voksenven. Børnene har typisk kun en enkelt forælder i hverdagen og et spinkelt voksennetværk som følge af skilsmisse, dødsfald eller sygdom.

»Der er tale om børn, som er ramt af en begivenhed, der påvirker deres trivsel og ofte gør, at de føler sig ensomme. De har brug for kontinuitet og tilstedeværelse, og her får voksenvennen en værdifuld rolle i barnets liv. En voksenven har tid og overskud og kan give fuld opmærksomhed til et barn og fokusere på det, der giver glæde – en gåtur i skoven, at lave mad over bål eller tage på café«, siger han.

I 2018 blev 252 børn og voksne matchet i nye venskaber. Børns Voksenvenner har eksisteret siden 1990, og især i løbet af det seneste årti er antallet af ansøgninger fra børn, der har brug for en voksenven, steget markant.

»Vi har brug for flere frivillige voksenvenner landet over – især mænd. Der kommer hele tiden nye børn på venteliste«, siger Mikkel Hyldebrandt Jensen.

Indsatsen i Børns Voksenvenner er i øjeblikket forskningsfelt for en række sam-

fundsvidenskabelige forskere på Aalborg Universitet og Aarhus Universitet.

Foreløbig har forskerne lavet en pilotundersøgelse, der har sammenlignet trivslen hos børn, der har haft en voksenven i mere end ét år, med børn, der har haft en voksenven i kortere tid. Den viser, at der er markant større trivsel hos de børn, der har haft en voksenven i mindst ét år, fortæller professor Anna Piil Damm fra Aarhus Universitet.

Hvorfor det er sådan, vil forskerne gerne blive klogere på. De vil også gerne vide, hvad der skal til for at skabe langvarige relationer. Og så er de især interesserede i at finde ud af, hvordan voksenvenner påvirker trivslen hos drenge.

»Vi lever i et samfund, hvor 40 procent af alle børn oplever, at forældrene bliver skilt. En øget andel af børn vokser op hos især en enlig mor. Samtidig møder de langt flere kvinder end mænd i skole og daginstitution. Og mødre fortæller, at deres drenge mangler mandlige rollemødelere. Vi vil gerne finde ud af, hvad en mandlig voksenven kan give til drenge, og se, hvordan sådan et venskab påvirker deres identitet«, fortæller Anna Piil Damm.

Forskernes pilotundersøgelse viser også, at de mødre, der ansøger om en voksenven til deres barn, typisk er ressourcestærke mødre med en stor grad af selvindsigt.

»Det kræver en masse tillid at lukke en voksen ind i sit barns liv. Man skal tage initiativet, og efterfølgende skal man samarbejde med voksenvennen om at få den nye relation til at fungere til barnets bedste«.

Ifølge Børns Voksenvenner holder mere end 80 procent af de indgåede venskaber længere end 12 måneder.

Moster Monna

På Nørrebro har Yasmin kendt Monna i mere end ét år. Og Monna er blevet som et nært familiemedlem.

VENSKAB. Der er ofte gang i køkkenredskaberne, når 10-årige Yasmin Bruun og 36-årige Monna Hansen er sammen. Forleden bagte de brownies. Foto: Mikkel Hørlyck

»Jeg kalder hende bare Monna, men jeg føler, at hun på en måde er ligesom en slags moster. Monna giver mig mere tid. Før jeg fik Monna, skulle det alt sammen gå så hurtigt. Sådan: Stå op, i skole, gå i frit, komme hjem, lave lektier, spise, gå i seng. Nu er det sådan: Skole, klub, hjem til Monna og så hjem bagefter. Når jeg er hos Monna, siger hun: 'Har du lyst til det? Så gør vi det'«.

»Hun fortæller dig aldrig, hvad du skal gøre, og hvornår du skal gøre det. Den tjans har jeg«, bryder Nette Bruun ind.

Yasmin hæver øjenbrynene og læner sig med tilfreds mine tilbage i sofaen.

»Præcis«, siger hun.

Monna er også god at tale med.

»Når vi er hjemme hos Monna, taler vi meget. Jeg vil gerne tale med Monna, hvis jeg er meget ked af det, eller hvis jeg er meget glad. For eksempel var jeg på et tidspunkt rigtig glad for, at vi ikke skulle have diktat i dansk alligevel, og det fortalte jeg til Monna, men ikke til min mor. Jeg taler også med Monna om det, hvis jeg har savnet nogen, eller hvis der er noget med pigerne i skolen. Vi taler lige meget, Monna og jeg. Måske siger jeg lidt mere end Monna«.

Nette Bruun tror, at venskabet mellem Monna og Yasmin er med til at give hendes datter et mere solidt fundament.

»Monna tager ikke noget fra mig som mor. Hun giver mit barn noget - det tætte nærvær. Jeg tror, det er med til at modne og runde Yasmin, at hun har flere voksne at tale med, som fylder input på hende«.

Yasmin kæler med Mille og kigger på sin mor: »Jeg er altså også blevet mere glad«, siger hun.

elisabeth.astrup@pol.dk